

Vetőmag- katalógus 2026

TRAVOLTA ^{ÚJ}
ROMEO
DAHLIA

A REPCE
A HIVATÁSUNK

A RAPOOL válasza

a repcetermesztés egyre növekvő kihívásaira

Az elmúlt években az európai repcetermesztés komoly kihívásokkal nézett szembe. A klímaváltozás, a növényvédőszer-hatóanyagok körének folyamatos szűkülése, valamint a terményárak ingadozása mind hozzájárultak ahhoz, hogy a repce jövedelmezősége egyre nagyobb nyomás alá kerüljön. Ezek a tényezők ugyanakkor számos más, nagy területen termesztett szántóföldi kultúrát is érintenek.

A jövedelmezőség megőrzése és növelése érdekében a nemesítés és a termesztéstechnológia folyamatos fejlesztése kulcsfontosságú. A termelőknek olyan korszerű megoldásokra és hibridekre van szükségük, amelyek megbízhatóan alkalmazkodnak a változó körülményekhez. A RAPOOL célja, hogy innovatív nemesítési programjaival és a gyakorlatban is bevált technológiai megoldásaival hatékony támogatást nyújtson a gazdálkodóknak – akár már rövid távon is.

Fontos kiemelni, hogy a nemesítők és fejlesztők munkáját kiegészítve a gazdálkodóknak is érdemes újragondolniuk és finomhangolniuk a korábban bevált termesztési gyakorlatokat. A változó kli-

matikus és termesztési körülmények miatt több technológiai elem át gondolása is indokoltá vált.

Az egyik legfontosabb kérdés a vetésidő megválasztása. Az őszi folyamán egyre gyakoribb a magasabb hőösszeg, miközben a csapadék sok esetben később érkezik, ami indokoltá teheti a vetés időzítésének módosítását. Emellett a hosszabb, akár már a tavasz első felében jelentkező aszályos időszakok is komoly kihívást jelentenek, hiszen ezek tartós fennállása a növényeknél kényszeréresi folyamatot indíthat el.

Szintén fontos szempont az őszi rovarnyomás kezelése. A későbbi vetésidő alkalmazásával bizonyos esetekben elkerülhetők a nagyobb károsítással járó időszakok, ami elősegítheti az őszi permetezések számának és intenzitásának csökkentését. Ez különösen értékes lehet a szűkülő hatóanyag-választék és a növényvédő szerek hatékonyságának csökkenése következtében.

A későbbi vetés további előnye lehet, hogy bizonyos körülmények között mérsékelhető, sőt akár el is hagyható az őszi regulátorhasználat, bár ennek szükségességét minden esetben a növényállomány aktuális

fejlettségi állapota alapján kell megítélni. Tavasszal általában csak indokolt esetben szükséges a regulátoros kezelés.

Érdemes nyitottnak lenni az új, innovatív megoldások iránt is. **A RAPOOL RUNNER hibridjei – köztük a SCHUMACHER és a FANGIO CL –** kifejezetten széles vetésidő-intervallumot tesznek lehetővé. Ezek a hibridek a helyben megszokott vetésidőn túl akár további 2-4 hét rugalmasságot is biztosíthatnak a termelők számára.

A RAPOOL nemesítési munkájának középpontjában a **termésbiztonság** áll. Ez az a tulajdonság, amely stabil hozamot biztosít még kedvezőtlen körülmények között is, miközben csökkenti a terméseredmények ingadozását a különböző termőhelyeken.

Mindezek mellett fontos, hogy modern és a gazdálkodási körülményeinkhez legmegfelelőbb hibrideket használjunk gazdaságunkban. A növény nemesítés igazi mesterszintje olyan hibrid kifejlesztése és kiválasztása, amely nagy termőképességű és eltérő környezetben, különböző régiókban is stabil teljesítményt

**Olvassa le a QR-kódot,
és tudjon meg többet a
RUNNER hibridekről!**

nyújt. Pontosan ezt értük el az új őszi káposztarepce-hibridünkkel, a TRAVOLTA-val.

A TRAVOLTA-t különösen kiemeli figyelemre méltó stabilitása.

A hibrid következetes teljesítményt nyújt Európa északi és déli részein egyaránt – Németországban, Lengyelországban, a balti államokban, Dániában, Csehországban, Magyarországon, Szlovákiában, Ausztriában és még Svájcban is.

A TRAVOLTA különböző évjáratokban is magas szintű teljesítményt tud nyújtani:

- 2024-ben, egy viszonylag alacsony átlagtermésű évben, a TRAVOLTA átlag feletti eredményeket hozott.
- 2025-ben, egy magas átlagtermésű évben, a hibrid teljes mértékben kihasználta potenciálját, miközben rendkívül stabil maradt.

Összességében elmondható, hogy a repcetermesztés sikeressége a jövőben egyre inkább a rugalmas termesztéstechnológia és a stabil teljesítményű hibridek együttes alkalmazásán múlik. A változó klimatikus viszonyokhoz való alkalmazkodás, a vetéstechnológia tudatos megválasztása, valamint a modern neme-

sítési eredményekre épülő hibridek használata mind hozzájárulhatnak a termésbiztonság fenntartásához. A RAPOOL célja továbbra is az, hogy olyan innovatív és megbízható megoldásokat kínáljon a termelők számára, amelyek a gyakorlatban is bizonyítják értéküket. A TRAVOLTA hibrid stabil teljesítménye és széles körű alkalmazkodóképessége jól példázza azt az irányt, amely mentén **a jövő repcetermesztése biztonságosabbá és kiszámíthatóbbá válhat.**

RUNNER

MIRŐL IS VAN SZÓ?

A változó és egyre kiszámíthatatlanabb klíma miatt a sikeres repcetermesztés minden eddiginél nehezebbé vált. Az egyre gyakoribb nyári aszályok megnehezítik az őszi repce megfelelő időben történő vetését, míg a virágzás idejére eső perzselő hőség a becők fejlődését és végső soron a termés hozamot veszélyezteti. Teljesen új megoldást kínál a **RAPOOL** új hibridszegmense, a **RUNNER**, az első olyan típus, amely őszi és tavaszi repce keresztezéséből jött létre.

Blum Zoltán
ügyvezető
RAPOOL Hungária Kft.

Molnár Márk
termékfejlesztő
RAPOOL Hungária Kft.

TRAVOLTA ^{ÚJ} KORAI

- megbízható teljesítmény minden termesztési körülmény között
- korai, kompakt hibrid egyedülálló szárstabilitással
- nagyon könnyen betakarítható

FEJLŐDÉSI TULAJDONSÁGOK:

A TRAVOLTA egyedülálló hozamú és hozamstabilitású hibrid. Ősszel és tavasszal is átlagos ütemben nő, jól kezelhető. Korai virágzás és középkorai érés jellemzi. Állománya alacsonyabb, szárstabilitása pedig kimagasló.

TECHNOLÓGIAI IGÉNY:

Egyedülálló alkalmazkodóképessége révén minden gazdálkodási színvonalon a maximumot tudja nyújtani partnereinknek. Tápanyag- és vízhasznosítása kiváló, stressztűrő képessége nagyon jó. Erős gyökérzetével a talaj mélyebb, még nedves rétegeiből is fel tudja venni a vizet és a tápanyagokat.

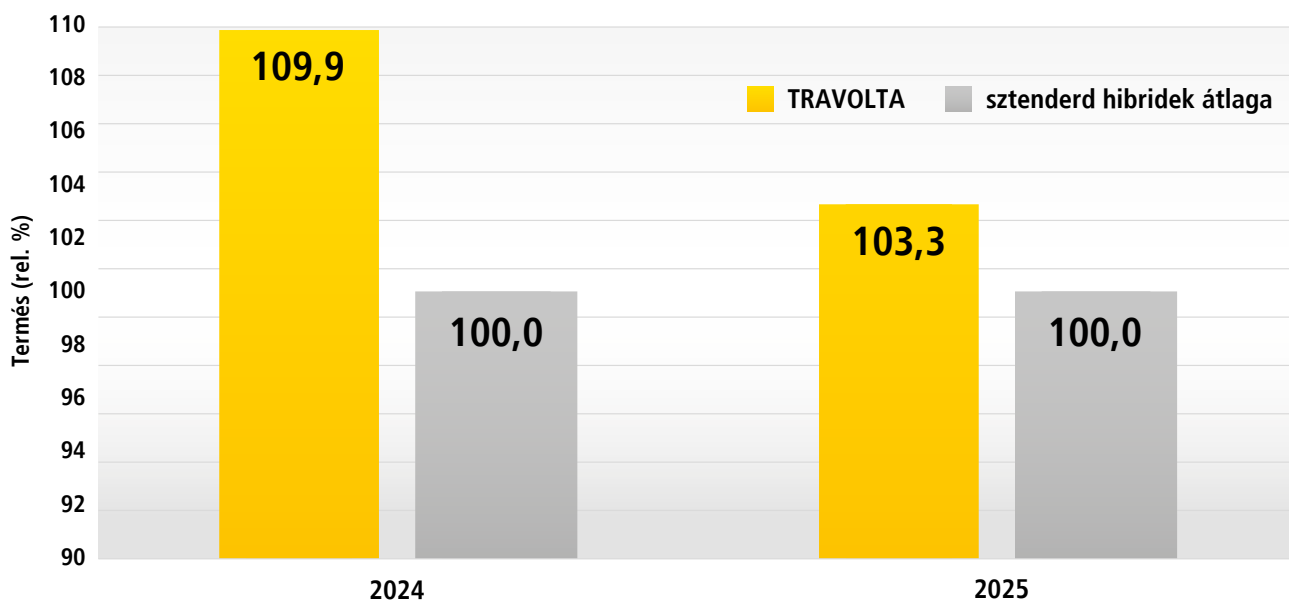
BETEGSÉG-ELLENÁLLÓSÁG:

Modern repcehibridként minden rendelkezésre álló rezisztenciával felvérteztük, ellenáll a tarlórépa-sárgaságvírusnak (TuYV) és a fómának is (RLM7-es gén). Növényegészsége és ennek köszönhetően állományának vitalitása kimagasló.

ALKALMAZKODÓKÉPESSÉG:

A TRAVOLTA kipergés-ellenállósága kiemelkedő, még megcsúszott betakarítás esetén is minimális pergési veszteséggel kell számolnia a termesztőnek. Alacsonyabb, kompakt habitusa miatt betakarítása nagyon könnyű.

A TRAVOLTA TELJESÍTMÉNYE AZ ÁLLAMI ELISMERÉSI KÍSÉRLETEKBEN (2024–2025, N=5 ÉS 7)

Dörte Göckede nemzetközi termékfejlesztő

A NEMZETKÖZI TERMÉKFEJLESZTŐ VÉLEMÉNYE

A növénynemesítés mesterfoka olyan hibrid kifejlesztése és kiválasztása, amely nagy termőképességű és eltérő környezetben, régiókban is stabil teljesítményt nyújt. Pontosan ezt sikerült elérnünk új repcehibridünkkel, a TRAVOLTA-val. Már 2022-ben, az egész Európára kiterjedő nemesítési kísérleteink során a hibrid mintegy 10%-kal magasabb terméssel tűnt ki a sztenderd hibridekhez viszonyítva. Ez az eredmény egyértelműen jelezte, hogy a TRAVOLTA kivételes teljesítményre képes. Ennek következtében úgy döntöttünk, hogy gyorsított eljárásban nyújtjuk be a hivatalos európai kísérletekre – és ez a döntésünk teljes mértékben helyesnek bizonyult.

A TRAVOLTA termésstabilitása különösen figyelemreméltó. A hibrid egyenletes teljesítményt nyújt Európa északi és déli részein egyaránt – Németországban, Lengyelországban, a balti államokban, Dániában, Csehországban, Magyarországon, Szlovákiában, Ausztriában és még Svájcban is.

A TRAVOLTA különböző évjáratokban is magas szinten teljesít:

- 2024-ben, egy viszonylag alacsony átlagtermésű évben, a TRAVOLTA átlag feletti eredményeket hozott.
- 2025-ben, amely viszont magas átlagtermésű év volt, a hibrid teljes mértékben kihasználta a genetikájában rejlő lehetőségeket, miközben rendkívül stabil maradt.

A megbízhatóság egyik fő oka a magas szemterméssűrűség (négyzetméterenkénti magszám), amely a TRAVOLTA erős kompenzációs képességét jelzi – ez magyarázza, hogy a hibrid miért marad robusztus még kihívást jelentő körülmények között is. Egyes kísérletekben, amikor az állományt stresszhatások érték, például betakarítás előtti jégeső, a TRAVOLTA az összes többi hibridet felülmúlta.

Agronómiai szempontból a TRAVOLTA minden kulcsfontosságú nemesítési célnak megfelel:

- magas termésszint és stabil teljesítmény
- erős, egészséges növények és védelem a betegségekkel szemben, mint a fóma és a Verticillium
- nagyon jó állóképesség (szárstabilitás)
- kipergés-ellenállóság, ami biztonságot ad betakarításkor
- korai érés és alacsony növények, ami megkönnyíti a betakarítást

Előzetes RAPOOL fejlesztési kísérleteink azt is mutatják, hogy a TRAVOLTA kifejezetten jól teljesít extenzív termesztésben, csökkentett növekedésszabályozó-használat mellett. A rendkívül egészséges növények, az egyöntetű érés és a jó betakaríthatóság kombinációja költségmegtakarítási lehetőséget és jobb jövedelmezőséget biztosít a gazdálkodóknak, ami egyre fontosabbá válik.

Természetesen az alapvető technológiai elemek elvégzése továbbra is szükséges:

- a szklerotínia elleni védekezés mindig javasolt
- a tavaszi kártevő-monitoring fontos a korai virágzás miatt
- késői fagyveszély esetén tavasszal növekedésszabályozó alkalmazása segíthet, ha a körülmények lehetővé teszik

A TRAVOLTA jól alkalmazkodik a középkorai és középkései vetésidőkhöz is, így a gazdálkodók rugalmasabban tervezhetnek.

Termékmenedzserként magabiztosan kijelenthetem: a TRAVOLTA olyan hibrid, amelyet teljes mértékben ajánlok – nagy teljesítményű, stabil és felkészült a jövő kihívásaira. Kiváló példája annak, hogyan teremt a modern nemesítés ellenálló képességet és hozzáadott értéket az európai gazdálkodók számára.

ROMEÓ KÖZÉPÉRÉSŰ

- hozampotenciálja kiemelkedő
- stressz- és aszálytűrése rendkívüli
- magas, egészséges növények kiváló szárstabilitással

FEJLŐDÉSI TULAJDONSÁGOK:

Őszi fejlődése erőteljes és dinamikus, így késői vetésekre is ajánlott. Korai vetés esetén különösen fontos a regulátoros kezelés optimális időpontjának (4-6 leveles fejlettség) betartása. A ROMEÓ fagyűrűre jó, tavaszi fejlődése közepesen gyors. Virágzása és érése is közepes. Állománya magas, az egészséges növényeknek hála szárstabilitása kiemelkedő.

TECHNOLÓGIAI IGÉNY:

Kimagasló stressz- és aszálytűrésű hibrid. Erős gyökérzetével a talaj mélyebb, még nedves rétegeiből is fel tudja venni a vizet és a tápanyagokat. Meghálálja a kedvező termelési körülményeket (csapadék, talaj), de kedvezőtlen környezetben is stabilan teljesít. Kiemelkedően jól hasznosítja az elérhető tápanyagot, ezért kevesebb nitrogén kijuttatásával növelhető a jövedelmezőség.

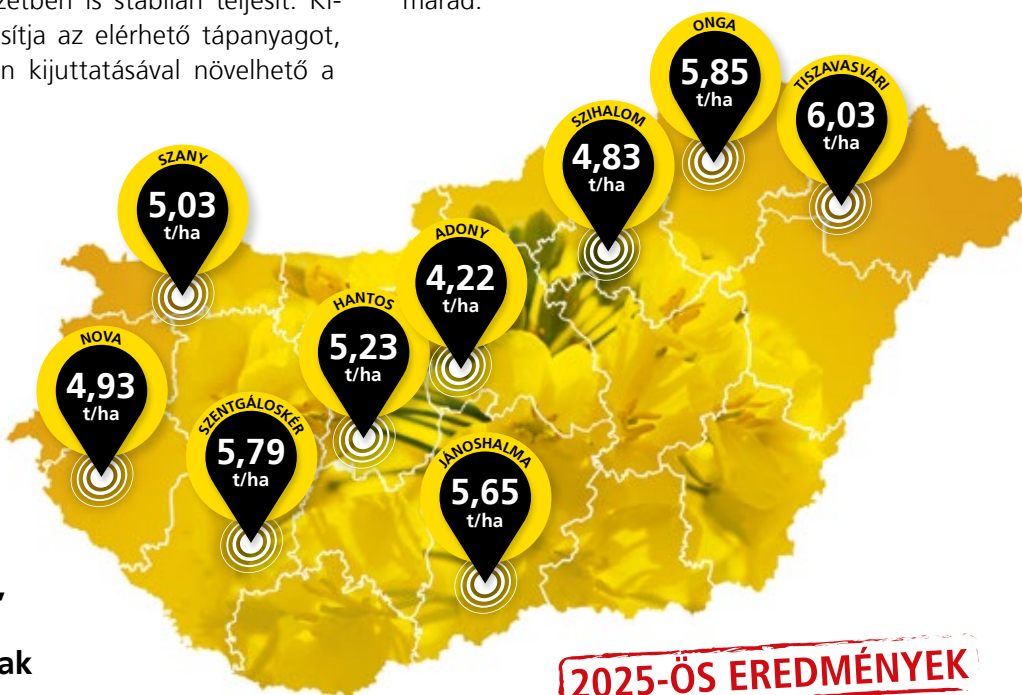
A ROMEÓ az első évében az ország egész területén kiválóan szerepelt, amit kimagasló hozamstabilitásának köszönhet

BETEGSÉG-ELLENÁLLÓSÁG:

A ROMEÓ a modern hibridek tulajdonságait kombinálja: ilyen az RLM7-es gén, amely a korai őszi főmafertőzés ellen véd, valamint genetikailag ellenáll a tarlórépa-sárgaságvírusnak. Ennek köszönhetően a szöveteiben ugyan kimutatható a fertőzés, de tüneteket és hozamcsökkenést nem okoz.

ALKALMAZKODÓKÉPESSÉG:

Kimagasló genetikai kipergés-ellenállósággal rendelkezik, ezért a betakarítása jól ütemezhető. Nagy biztonságot jelent, hogy ha az utóbbi években a repceérés idején gyakran érkező viharok miatt megkésik a betakarítás, a hibrid hozamstabilitása akkor is magas marad.

2025-ÖS EREDMÉNYEK

DAHLIA KORAI

- stabil és magas hozamú
- jól kiegyensúlyozott rezisztenciacsomaggal rendelkezik
- kimagasló a kipergés-ellenállása, könnyen betakarítható

FEJLŐDÉSI TULAJDONSÁGOK:

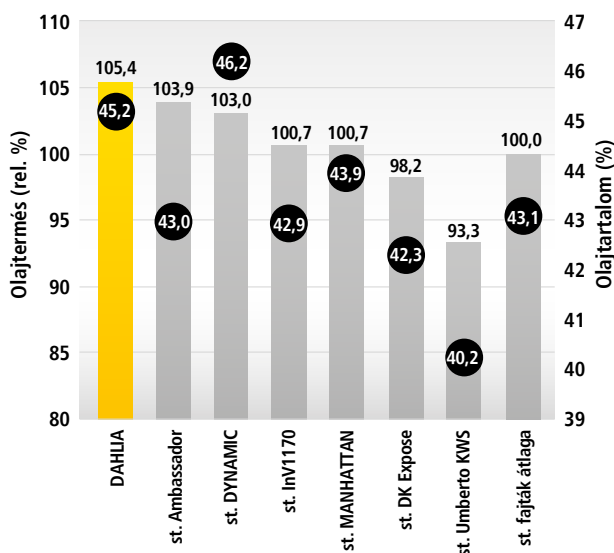
A DAHLIA kimagasló hozamú és olajtartalmú hibrid. Ősszel átlagos ütemben nő, tavaszi fejlődése viszont gyors. Középkései virágzása ellenére korán érik. Állománya közepes magasságú, megdőlésre nem hajlamos.

TECHNOLÓGIAI IGÉNY:

Jól alkalmazkodik minden technológiai színvonalhoz. Ezt jól szemléltetik a grafikonok, hiszen az állami elismerési kísérletekben szinte minden helyszínen átlag felett teljesített. Kiemelkedően jól hasznosítja a talajban rendelkezésre álló tápanyagot és vizet. Átlag feletti életerejének köszönhetően aszály idején több tartalékkal rendelkezik, ezért termésstabilitása kiemelkedő.

A DAHLIA OLAJTERMÉSE ÉS OLAJTARTALMA

(NÉBIH, 2025, N=9)

BETEGSÉG-ELLENÁLLÓSÁG:

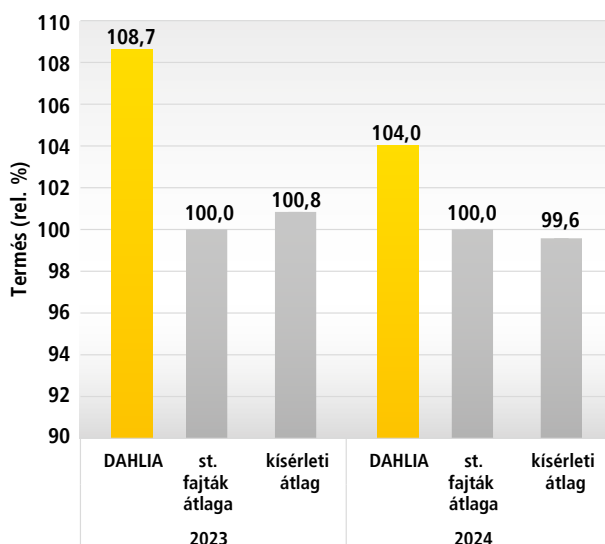
Kiegyensúlyozott rezisztenciacsomaggal rendelkezik, genetikailag ellenáll a fómáfertőzésnek (RLM7-es gén) és a tarlórépa-sárgaságvírusnak (TuYV) is. Kifejezetten egészséges marad a teljes szezonban, egészen a betakarítás időpontjáig.

ALKALMAZKODÓKÉPESSÉG:

A DAHLIA kipergés-ellenállása kiemelkedő. Betakarítása jól ütemezhető, még megcsúszott betakarítás esetén is minimális pergesi veszteséggel kell számolnia a termesztőnek. Becői ugyanis nehezen repednek meg, jól ellenállnak a külső fizikai behatásoknak.

A DAHLIA TELJESÍTMÉNYE AZ ÁLLAMI ELISMERÉSI KÍSÉRLETEKBEN

(NÉBIH, KORAI HIBRIDEK, 2023 ÉS 2024, N=5 ÉS 6)

JANOSH KÖZÉPÉRÉSŰ

- még a szklerotíniának is ellenáll
- kiemelkedő a szárszilárdsága
- kipergés-ellenálló, rugalmasan betakarítható

FEJLŐDÉSI TULAJDONSÁGOK:

Őszi fejlődése dinamikus, ezért kései vetésre is kifejezetten alkalmas, magas termésstabilitás mellett. Jó a télállósága, ráadásul a szárazságtűrése is kiemelkedő. Közepes virágzási idő és középérés jellemzi.

TECHNOLÓGIAI IGÉNY:

Kiemelkedően jól hasznosítja a számára elérhető tápanyagot, így kevesebb nitrogén kijuttatásával is nagy termésre és több jövedelemre számíthat a gazdálkodó.

BETEGSÉG-ELLENÁLLÓSÁG:

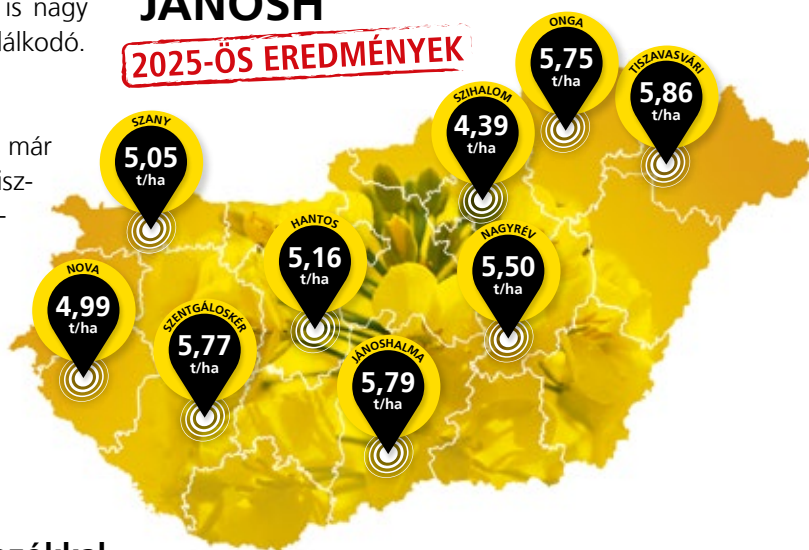
A JANOSH nemcsak a RAPOOL portfóliójában már megszokott tarlórépa-sárgaságvírus elleni rezisztenciával és Rlm7-es fómarezisztenciával rendelkezik, de kiemelkedő a szklerotíniával szembeni ellenállósága is. Ezen tulajdonságainak köszönhetően kitűnő szárszilárdságú hibrid.

ALKALMAZKODÓKÉPESSÉG:

A németországi betakarítási kísérletekben elért eredménye alapján a JANOSH kipergés-ellenállósága kiváló. Zöld száron érik, betakarítás előtt érdemes meggyőződni arról, hogy a teljes becőréteg érett-e. Optimális állapotban a legfelső becők épp megpattantak, de a legalsók sem zöldek már.

JANOSH

2025-ÖS EREDMÉNYEK

DUKE KORAI

- kiemelkedő a vitalitása a kórokozókkal szemben
- jól alkalmazkodik a technológiához és rugalmasan betakarítható
- kimagasló az olajtartalma

FEJLŐDÉSI TULAJDONSÁGOK:

A DUKE nagy hozamú, korszerű, korai érésű repce, amelynek termését rendkívül magas olajtartalom jellemzi. Ennek köszönhetően olajbonifikációs felvásárlás esetén jelentős árbevétel-többletre is szert tehet a termelő. Tavaszi fejlődése és virágzása korai, állománya közepes magasságú.

TECHNOLÓGIAI IGÉNY:

Ha a körülmények miatt szükség van rá, a hibrid későn is vethető, ekkor nincs szükség erőteljes regulálásra.

Korán vetve azonban 4–6 leveles állapotban regulátorral kell kezelni az állományt. Könnyű és jó talajokon mutatja meg igazán, hogy mire képes.

BETEGSÉG-ELLENÁLLÓSÁG:

A DUKE széles körű genetikai védelemmel rendelkezik a kórokozókkal szemben, és az Rlm7-es rezisztenciagénje kiválóan védi az őszi fómáfertőzések ellen. Tarlórépa-sárgaságvírussal szembeni ellenálló képessége következtében nemcsak a vírus károsítása csökken, hanem plusz életerejének köszönhetően több tartalékkal rendelkezik, ezért termésstabilitása kiemelkedő.

ALKALMAZKODÓKÉPESSÉG:

Minden technológiai színvonalhoz jól alkalmazkodik, gabona- és széles sortávon is termesztendő. Betakarításának időzítését segíti kipergés-ellenállósága, mivel becői jobban ellenállnak a külső fizikai behatásoknak, minimalizálva a pergési veszteséget.

MANHATTAN KÖZÉPÉRÉSŰ

- kiválóan alkalmazkodik és makkegészséges
- kiemelkedően hasznosítja a tápanyagokat
- természetstechnológiája, betakarítása rugalmas

FEJLŐDÉSI TULAJDONSÁGOK:

Őszi fejlődése visszafogott, vetésideje az aktuális körülményekhez igazítható. Fagyűrése kimagasló, tavaszi fejlődése közepes, a késő tavaszi fagyokkal szemben ellenáll. Jó termésstabilitással rendelkező hibrid.

TECHNOLÓGIAI IGÉNY:

Magas technológiai színvonalon a kijuttatott tápanyagtöbbletet maximálisan meghálálja. Kiválóan alkalmazkodik az időjárási és termőhelyi adottságokhoz, miközben stabilan sokat terem. Az időjárástól függően javasolt az őszi és/vagy tavaszi regulálása.

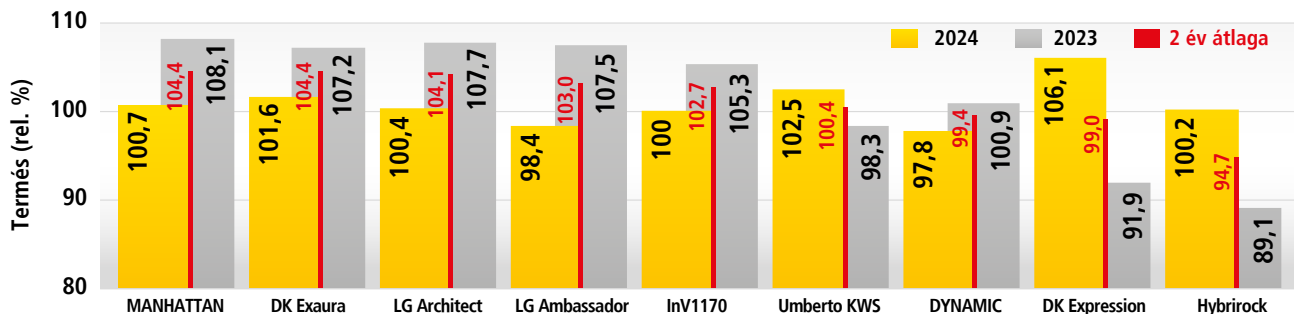
BETEGSÉG-ELLENÁLLÓSÁG:

A MANHATTAN egyesíti a RAPOOL portfóliójában már alapértelmezettnek számító tarlórépa-sárgaságvírus elleni rezisztenciát az Rlm7-es fómarezisztenciával.

ALKALMAZKODÓKÉPESSÉG:

Kipergés-ellenálló hibrid, ennek köszönhetően deszikkálás nélkül is betakarítható. Ideális választás azon termelők számára, akik nemcsak a vetést, de a betakarítást is rugalmasan szeretnék időzíteni, elkerülve a munkacsúcsok kialakulását.

A MANHATTAN TELJESÍTMÉNYE A FAJTA-ÖSSZEHAJONLÍTÓ KÍSÉRLETEKBEK (NÉBIH, 2023–2024, MINDKÉT ÉVBEN VIZSGÁLT, ÁLLAMILAG ELISMERT ÉS EU-HIBRIDEK, N=7 ÉS 5)

MATRIX CL KÖZÉPÉRÉSŰ

- herbicidtoleráns és kipergés-ellenálló
- kiemelkedően hasznosítja a nitrogént
- hozama és olajtartalma is páratlan a Clearfield-szegmensben

FEJLŐDÉSI TULAJDONSÁGOK:

Közepes intenzitású őszi fejlődésének jóvoltából kiemelkedő télállóságú hibrid, melynek tavaszi szárba indulása is mérsékelten dinamikus.

TECHNOLÓGIAI IGÉNY:

A MATRIX CL a RAPOOL középérésű, herbicidtoleráns hibridje. Széles körű alkalmazhatóságának köszönhetően jól viseli a kedvezőtlenebb feltételeket, így az egész ország területén nagy biztonsággal termeszthető.

BETEGSÉG-ELLENÁLLÓSÁG:

Kínálatunk többi tagjához hasonlóan teljes körű rezisztenciákkal és kipergés-ellenállósággal rendelkezik.

ALKALMAZKODÓKÉPESSÉG:

A mai modern hibridekre jellemzően rendkívül jól hasznosítja a nitrogént. Kiválóan alkalmazkodik, magas hozam és termésstabilitás jellemzi száraz körülmények közepette is. A MATRIX CL kiemelkedő olajtartalma pedig párját ritkítja a Clearfield-szegmensben.

	TRAVOLTA^{ÚJ}			ROMEO			DAHLIA		
Rezisztencia	RLM7, TuYV, PSR			Rlm7, TuYV, PSR			Rlm7, TuYV, PSR		
Érésidő	korai			középerésű			korai		
Hozam/piaci teljesítmény	Jellemző/alkalmasság			Jellemző/alkalmasság			Jellemző/alkalmasság		
	alacsony	közepes	magas	alacsony	közepes	magas	alacsony	közepes	magas
magtermés			● ●			● ●			● ●
olajtartalom			● ●			● ●			● ●
Termésbiztonság	alacsony	közepes	magas	alacsony	közepes	magas	alacsony	közepes	magas
szárazságtűrés			● ●			● ●		●	● ● ●
betegség-ellenállóság		●	●		●	●		●	●
fómarezisztencia		●	●		●	●			● ●
kezdeti fejlődés erőssége	● ●					● ●	● ●		
télállóság			● ●		●	●		●	●
(tavaszi) regenerálódóképesség		●	●		●	●		●	●
kompenzálóképesség			● ●		●	●		●	●
állóképesség			● ●		●	●		●	●
becőstabilitás			● ●			● ●			● ●
Termőhelyjavaslat									
laza talajok	ajánlott			ajánlott			ajánlott		
középkötött talajok	nagyon ajánlott			nagyon ajánlott			nagyon ajánlott		
kötött talajok	ajánlott			ajánlott			ajánlott		
Technológiai jellemzők	alacsony	közepes	magas	alacsony	közepes	magas	alacsony	közepes	magas
őszi regulátorigény		● ●			●	●		● ●	
őszi fungicidigény	●	●		● ●	●		●	●	
tavaszi regulátorigény		● ●			●	●		●	●
tavaszi fungicidigény	●	●		● ●	●		● ●	●	
korai vethetőség	igen			nem			nem		
késői vethetőség	igen			igen			igen		
széles sortáv	ajánlott			nagyon ajánlott			ajánlott		
extenzívtechnológia-tűrés	igen			igen			igen		
betakaríthatóság	könnyű, nagyon jó			átlagos			könnyű, nagyon jó		

Rlm7 = fóma, TuYV = tarlórépa-sárgaságvírus, PSR = kipergetés-ellenállóság

JANOSH			DUKE			MANHATTAN			MATRIX CL		
Rlm7, TuYV, PSR			Rlm7, TuYV, PSR			Rlm7, TuYV, PSR			Rlm7, TuYV, PSR		
középerésű			korai			középerésű			középerésű		
Jellemző/alkalmasság			Jellemző/alkalmasság			Jellemző/alkalmasság			Jellemző/alkalmasság		
alacsony	közepes	magas	alacsony	közepes	magas	alacsony	közepes	magas	alacsony	közepes	magas
	●	●		●	●		●	●			● ●
		● ●			● ●			● ●		●	●
alacsony	közepes	magas	alacsony	közepes	magas	alacsony	közepes	magas	alacsony	közepes	magas
		● ●		●	●			● ●			● ●
		● ●			● ●			● ●		●	●
	●	●		●	●			● ●			● ●
		● ●		●	●	●	●			● ●	
		● ●	●	●			●	●		● ●	
	●	●		● ●			●	●		● ●	
	●	●		●	●		●	●		● ●	
		● ●		●	●		●	●		●	●
		● ●		●	●			● ●			● ●
ajánlott			ajánlott			ajánlott			ajánlott		
nagyon ajánlott			nagyon ajánlott			nagyon ajánlott			nagyon ajánlott		
ajánlott			ajánlott			ajánlott			ajánlott		
alacsony	közepes	magas	alacsony	közepes	magas	alacsony	közepes	magas	alacsony	közepes	magas
	●	●		●	●	●	●			● ●	
● ●			● ●				● ●		●	●	
	●	●		● ●			● ●			●	●
●	●		●	●		●	●		●	●	
nem			nem			igen			nem		
igen			igen			nem			igen		
ajánlott			nagyon ajánlott			ajánlott			ajánlott		
igen			igen			igen			igen		
könnyű, nagyon jó			átlagos			könnyű			átlagos		

RUNNER

REPCÉK – EGY ÚJ INNOVÁCIÓ

Friss gyakorlati tapasztalatok Magyarországon

Magyarországon 2024–2025-ben nyílt először lehetőség a RUNNER hibridek kipróbálására egy kisebb, professzionális termelői kör bevonásával. A célunk az volt, hogy nemesítői, fejlesztői és termelői oldalról együtt próbáljuk megismerni és feltérképezni az új szegmensben rejlő potenciált. A RUNNER hibridekből az ország különböző területein, a legmagasabb technológiai fegyelemmel és hozzáértéssel művelt kísérleti helyszíneink közül négyen állítottunk be fejlesztési és technológiai kísérleteket, hogy ezek eredményeként jelenlegi és jövőbeli partnereinknek az innovatív hibridjeinkhez a lehető legpontosabb ajánlást tudjuk adni.

A kései vethetőség előnyei

A korábbiakban már többször említett okok (éghajlatváltozás, kártevőnyomás, késői csapadék) miatt a késői vethetőség lehetősége egyből felkeltette az érdeklődésünket. A kísérletekben a RUNNER hibrideket nagyon széles vetésidő-intervallumban, összesen 3 (+1) időpontban vetettük. Az első vetést az adott régióban normálisnak tekinthető vetésidőben végeztük, általában szeptember első hetében. A másodikra az elsőhöz képest körülbelül 3 héttel később, szeptember utolsó – október első

napjaiban került sor. A harmadik vetésidő extrém kései volt, október utolsó hetében történt. Ezenfelül egy-két helyszínen két extrém ötlettel is kísérleteztünk: kukoricatarlóba történő vetéssel október végén, valamint tél végi vetéssel is.

A betakarítási eredmények alapos elemzését követően azt az eredményt kaptuk, hogy

- normál vetésidőben nem jelent mérhető gazdasági vagy technológiai előnyt a RUNNER hibrid;
- a normál vetésidőben (szeptember első hete) és 3 héttel később vetett (szeptember utolsó, október első napjai) RUNNER hibridek között szinte semmi különbség nem volt hozam tekintetében, viszont jövedelmezőség szempontjából a későbbi vetés több előnnyel is járt: ősszel nem volt szükség regulátor használatára, és a kártevők ellen is csak egyszer kellett védekezni, szemben a normál idejű vetéssel, amikor négyszer kellett permeteznünk;
- a harmadik vetésidőben (október utolsó hete) vetett RUNNER hibridek hozama nagy meglepetést okozva bőven felülmúlta az országos repcetermésátlagot.

Egyértelműen kiderült, hogy mind a jövedelmezőség, mind pedig a technológiai és gazdasági előnyök miatt

érdemes nyitnunk a későbbi vetésidők felé. A jelenlegi, egyéves információk alapján a RUNNER hibrideket a „megszokott” vetésidőhöz képest (Magyarországon szeptember első napjai) a körülményekhez (csapadék, hőmérséklet) igazodva 2-4 héttel később érdemes vetni. Az október közepén vagy második felében végzett vetések évjárat függvényében kitettebbek lehetnek a korai fagyoknak, az alacsonyabb talajhőmérsékletnek, a napsütéses órák száma csökkenésének, ami nagy kockázatot jelent. Nagyon fontos előny viszont, hogy a későbbi vetéseknél jelentősen kisebb a kártevőnyomás, így az őszi költségek is csökkentek (1-2 permetezés elég lehet, adott esetben regulátor sem szükséges).

Tapasztalatainkat az állami kísérleti eredmények is alátámasztották. 2024 őszén a hazai állami kísérletekben a vetés elvégzése nagyon nehéz volt a későn érkező őszi csapadék miatt. A 9 kísérleti helyszín közel felén csak szeptember 15. után tudtak vetni, jellemzően szeptember 20. és október 23. között. A 2025-ös betakarítási eredmények egyértelműen alátámasztották: a megkésett vagy késői vetéseknél nagyon jelentős a RUNNER hibridek előnye, hiszen ezeken a helyszíneken hozam tekintetében az összes elismerés alatt álló hagyományos hibridet maguk mögé utasították.

Repce után másodvetésű kukorica?

A két extrém ötletből a február végi vetések a két helyszín egyikén nem keltek ki, a másik helyszínen a nem megfelelő termésszinten túl a nagyobb probléma a túl kései érésidő volt – valószínűleg a kései vetésidő miatt tolódtak el ennyire a repce életszakaszai. Mivel csak őszi búza után lehetett betakarítani, a RUNNER hibridek fő előnyei elvesztek.

A sokkal érdekesebb ötletünket, a kukorica utáni októberi vetést a 2025. őszi vetési szezonban végezték több kísérleti helyszínen, valamint nagyüzemi területen is. Ebben az ötletben nagy potenciált látnak a professzionális repcetermesztők és a fejlesztők, nemesítők is. Leginkább ott lehet létjogosultsága, ahol van lehetőség öntözésre, így elkerülhető a RUNNER hibridek októberi vetése után tapasztalt vontatott, elhúzódo kelés. Terveink szerint a kukorica után vetett RUNNER hibrid gyorsan, egyöntetűen kel, majd rá jellemzően korábban beérik, és betakarítva még ugyanabban az évben helyet adhat a másodvetésű kukoricának. Ha a kísérletben és a nagyüzemi tesztekben ez a stratégia működőképesnek bizonyul, az nagy mérföldkő lehet a repcetermesztés népszerűsítésében és az új, innovatív RUNNER típusú hibridek piacra történő bevezetésében.

Kísérleteinkben a másik általunk vizsgált fontos tényező az alkalmazott tőszám volt. A 2024/2025-ös termesztési évben a RUNNER-ekhez ajánlott 700 000 csíra/ha tőszámot, illetve a standard 450-500 000 csíra/ha tőszámot használtuk. Az egyéves eredmények szerint a magasabb tőszám nem jelentett feltétlenül többelthozamot optimális körülmények között, viszont alacsonyabb termésszintek és extrém stressz esetén kedvező hatása volt. Ezért az a javaslatunk, hogy a RUNNER hibridekhez 500 000-600 000 csíra/ha közötti vetésnormát használjunk. Ha a vetésidő inkább csak megkésett (szeptember közepe, 3. hete), akkor

elengedő lehet az intervallum alsó tartománya, késői vetések esetén (szeptember vége, október) viszont az intervallum felső tartományát ajánljuk. Amennyiben a termelő széles sortávra (37,5–45, 50 cm) veti a RUNNER hibrideket, javasoljuk az ajánlott vetésnorma alsó határát alkalmazni, esetleg kicsit csökkenteni, ami optimálisan 450 000-500 000 csírárt jelent hektáronként.

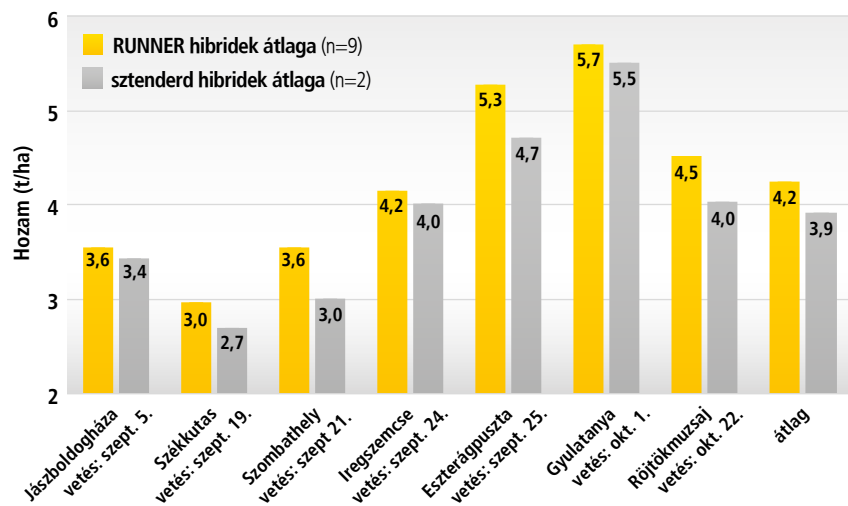
Folyamatban lévő kísérleteink

Gyakorlati tapasztalataink eredményeként a 2025. őszi RUNNER repce kísérleti vetéseket az alábbiak szerint végeztük:

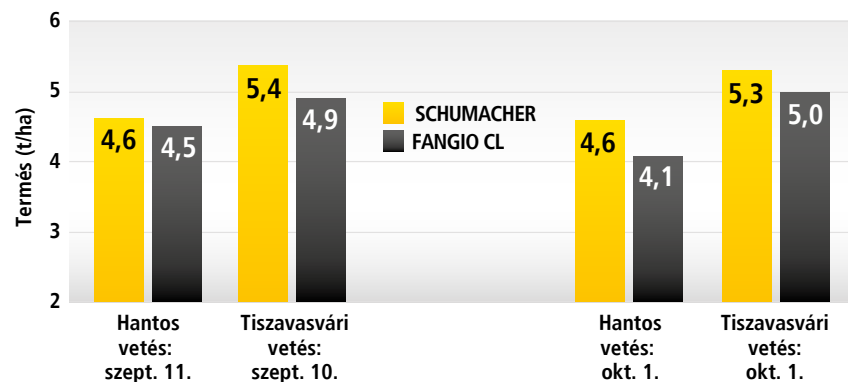
- 2 vetésidő: az első vetésidő szeptember 15–20., tehát a „megszokott” vetésidőhöz képest 2-2,5 héttel később, a második vetésidő pedig szeptember utolsó napjaiban, tehát a „megszokott” vetésidőhöz képest 3-3,5 héttel később;

- 2 vetésnorma: 450 000 és 550 000 csíra/ha mindkét vetésidő esetén;
- kukorica után, októberben RUNNER repce vetése magasabb tőszámmal (550-600 000 csíra/ha), egy menetben direktvető géppel, lehetőleg öntözéssel a gyors és homogén kelés érdekében, potenciálisan a repce után másodvetésű kukorica következhet;
- tápanyag-kijuttatási kísérlet RUNNER hibridekkel két stratégiát használva: egy hagyományos ajánlás, tehát ősszel minimális N, kora tavasszal 70-30%-ban két menetben, valamint egy „nem megszokott” stratégia, november végén 100% kijuttatva N-lock formában;
- a 2026. őszi vetésre tervben vannak regulátorhasználati kísérletek is, különböző vetésidők mellett.

A RUNNER HIBRIDEK TELJESÍTMÉNYE (NÉBIH, 2025)

A RUNNER HIBRIDEK TELJESÍTMÉNYE ÜZEMI KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT (2025, N=2)

SCHUMACHER ^{ÚJ} RUNNER

- stabilan magas hozam, szélesebb vetésidő-intervallum mellett
- széles körű rezisztenciacsomag (TuYV, RLM7, RLMS, LLS) és kiváló szárstabilitás
- nagyon erős kipergés-ellenállóság (PSR), könnyű betakaríthatóság

FEJLŐDÉSI TULAJDONSÁGOK:

A SCHUMACHER kiváló hozamú és olajtartalmú RUNNER hibrid. Ősszel erőteljesen fejlődik és a tavaszi megindulása is nagyon intenzív. Virágzása a RUNNER hibridekre jellemzően nagyon korai, évjárártól függően 7-10 nappal is korább kezdődhet, mint a hagyományos őszi káposztarepcéké. Állománya közepes-alacsony magasságú, szárstabilitása kimagasló.

TECHNOLÓGIAI IGÉNY:

Jobb a tápanyag- és vízhasznosítása, mint a hagyományos hibrideké, ezáltal nagyon jól alkalmazkodik a technológiai színvonalhoz és a környezeti, éghajlati tényezőkhöz. Őszi nitrogénkijuttatást nem feltétlenül igényel, viszont a tél végén, kora tavasszal a lehető

leghamarabb egy menetben pótolnunk kell a tápanyagot. Stressz- és aszálytűrése, valamint hozamstabilitása kimagasló. Meghálálja az intenzív körülményeket, de kedvezőtlen környezetben is stabilan teljesít.

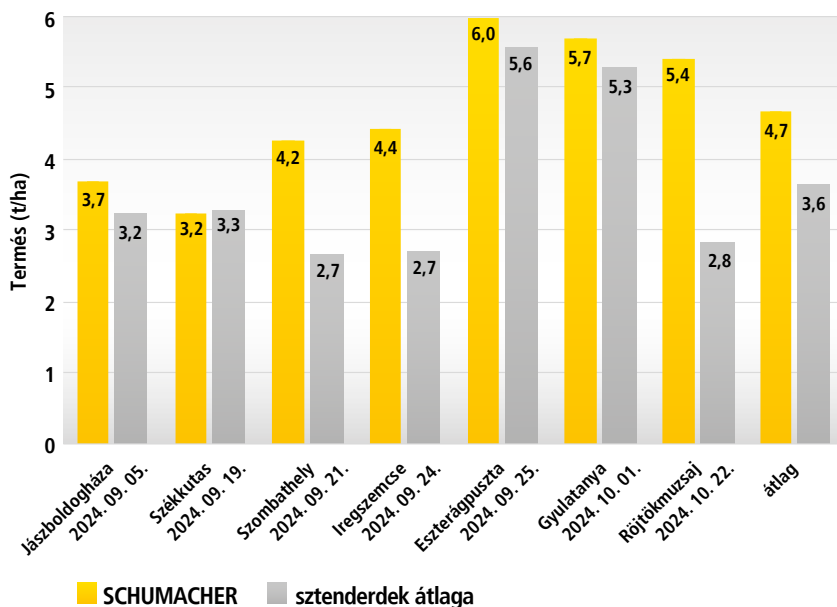
BETEGSÉG-ELLENÁLLÓSÁG:

Széles körű rezisztenciacsomagjának köszönhetően genetikailag ellenáll a tarlórépa-sárgaságvírusnak (TuYV), a fómáfertőzés ellen dupla rezisztenciával rendelkezik (RLM7-es és RLMS gén), valamint ellenáll a Cilindrosporium-fertőzésnek is (LLS).

ALKALMAZKODÓKÉPESSÉG:

Nagyon korai, akár 7-10 nappal korábbi érés jellemzi, mint a hagyományos repcéket. A SCHUMACHER genetikai kipergés-ellenállósággal (PSR) rendelkezik, ezért még megcsúszott betakarítás esetén is elenyésző a pergési veszteség, és alacsony növénymagasságának köszönhetően egyszerűen betakarítható.

A SCHUMACHER TELJESÍTMÉNYE AZ ÁLLAMI ELISMERÉSI KÍSÉRLETEKBEN 2 SZTENDERD HIBRIDDEL ÖSSZEHASONLÍTVA (NÉBIH, 2025, N=7)

A hosszan tartó forróság és aszály miatt a magyarországi hivatalos állami kísérletek nagy része viszonylag későn vagy nagyon későn került elvetésre, mégis jó eredmények születtek. Különösen a RUNNER hibridek bizonyították a kedvezőtlen körülmények:

- késői vetési időpontok,
- erős rovaryomás a nyugati országrészben,
- tavasz végi fagyok

ellenére is, és képesek voltak magas és stabil hozamot elérni 2025-ben.

FANGIO CL ^{ÚJ} RUNNER

- az első RUNNER típusú Clearfield-repcehibrid
- nagyon erőteljes őszi fejlődése alkalmassá teszi a késői vetésekre
- kiváló kipergés-ellenállóság, fómarezisztencia

FEJLŐDÉSI TULAJDONSÁGOK:

A FANGIO CL magas hozamú és olajtartalmú Clearfield RUNNER hibrid. Őszi fejlődése kifejezetten erőteljes, így megkésett és késői vetésekhez is jó választás. Tél utáni megindulása rendkívül dinamikus, virágzása a RUNNER hibridekre jellemzően évjárártól függően 7-10 nappal is korábban kezdődhet, mint a hagyományos őszi káposztarepcéké. Állománya alacsony-közepes magasságú, szárstabilitása átlagos.

TECHNOLÓGIAI IGÉNY:

Tavaszi megindulása gyors, így az állomány fejlettségi állapotának függvényében tavaszi regulátoros kezelés elvégzése indokolt lehet. A FANGIO CL RUNNER hibridként kiemelkedő tápanyag- és vízhasznosítási képessége révén széles körű alkalmazkodóképességgel rendelkezik. Kiválóan illeszthető eltérő technológiai színvonalakhoz, valamint változatos környezeti és éghajlati viszonyokhoz. Az őszi nitrogénkijuttatást

nem feltétlenül igényli, a tápanyag-utánpótlás a tél végén vagy kora tavasszal, egy menetben javasolt. Erős stressz- és aszálytűrése stabil, megbízható hozamot biztosít.

BETEGSÉG-ELLENÁLLÓSÁG:

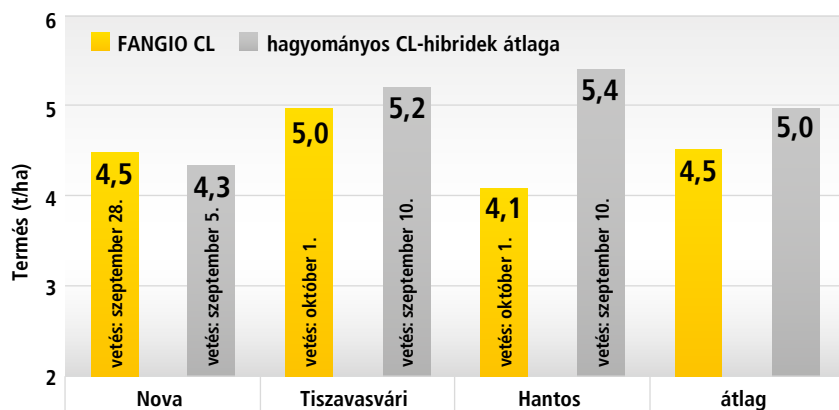
A FANGIO CL növényegészsége jó, genetikailag ellenáll a fómáfertőzésnek (RLM7-es gén). A fungicid kezeléseket célszerű őszi, 4-6 leveles fejlettségi állapotban, valamint tavasszal, a virágzás idején elvégezni.

ALKALMAZKODÓKÉPESSÉG:

A RUNNER hibridekre jellemző nagyon korai éréssel rendelkezik, ami évjárártól függően akár 7-10 nappal korábbi érést is jelenthet egy hagyományos Clearfield repcéhez képest. A FANGIO CL genetikai eredetű kipergés-ellenállósága jelentősen csökkenti a termésvesztést, így megcsúszott betakarítás esetén is csak elenyésző pergesi veszteséggel kell számolni. Alacsony-közepes növénymagasságának, valamint kiváló kipergés-ellenállóságának köszönhetően betakarítása gyors és egyszerű.

A FANGIO CL TELJESÍTMÉNYE DEMÓ KÍSÉRLETEKBEN

(RAPOOL HUNGÁRIA KFT., 2025, N=3)

- Kelés egyből és egyenletesen a vetések után
- A RUNNER hibridek termésszintjéhez alacsonyabb őszi ráfordításokra volt szükség (kevesebb rovarölő szeres kezelés és regulátorhasználat)
- A FANGIO CL-t mindhárom helyszínen átlagban 5-7 nappal korábban lehetett betakarítani

	SCHUMACHER ^{ÚJ} RUNNER hibrid			FANGIO CL ^{ÚJ} RUNNER hibrid		
Rezisztencia	RLM7, RLMS, TuYV, LLS, PSR			RLM7, PSR		
Érésidő	igen korai			igen korai		
Hozam/piaci teljesítmény	Jellemző/alkalmasság			Jellemző/alkalmasság		
	alacsony	közepes	magas	alacsony	közepes	magas
magtermés			● ●		●	●
olajtartalom			● ●		●	●
Termésbiztonság	alacsony	közepes	magas	alacsony	közepes	magas
szárazságtűrés			● ●			● ●
betegség-ellenállóság			● ●		●	●
fómarezisztencia		●	●		●	●
kezdeti fejlődés erőssége		●	●			● ●
télállóság		● ●			● ●	
(tavaszi) regenerálódóképesség			● ●			● ●
kompenzálóképesség			● ●			● ●
állóképesség			● ●		● ●	
becőstabilitás			● ●			● ●
Termőhelyjavaslat						
laza talajok	ajánlott			ajánlott		
középkötött talajok	nagyon ajánlott			nagyon ajánlott		
kötött talajok	ajánlott			ajánlott		
Technológiai jellemzők	alacsony	közepes	magas	alacsony	közepes	magas
őszi regulátorigény	●			●		
őszi fungicidigény		● ●			● ●	
tavaszi regulátorigény	●				● ●	
tavaszi fungicidigény		● ●			● ●	
ajánlott vetésidő	normál vetésidő után 2-4 héttel			normál vetésidő után 2-4 héttel		
széles sortáv	ajánlott			ajánlott		
extenzívtechnológia-tűrés	igen			igen		
betakaríthatóság	könnyű, nagyon jó			könnyű, nagyon jó		

RLM7, RLMS = fóma, TuYV = tarlórépa-sárgaságvírus, LLS = Cilindrosporium, PSR = kiperégés-ellenállóság

SCHUMACHER ^{RUNNER}

2024 őszén az elsők között próbálhattuk ki a RAPOOL új innovációit, a RUNNER típusú hibrideket. Ezeket az új repcéket a vegetációs időszak alatt végig aktív figyelemmel kísértük.

A **SCHUMACHER** hibrid a teljes termesztési szezonban meggyőző teljesítményt nyújtott. Virágzása és érése a hagyományos repcékhez képest jelentősen korábbi volt, fejlődési erélye pedig ősszel és tavasszal is rendkívül dinamikus. A 2025. évi betakarítási eredményeink kiválóan alakultak. A SCHUMACHER-t szeptember 10-én és október 1-jén is elvetettük, és a két vetésidő között nem tapasztaltunk érdemi hozamkülönbséget. A termésmennyiség a szeptember 10-ei vetés esetén 5,36 t/ha, az október 1-jei vetés esetén pedig 5,30 t/ha lett. Az október 1-jén vetett SCHUMACHER esetében a ráfordításaink is alacsonyabbak voltak a rovarölő szeres, regulátoros és gombaölő szeres kezelések tekintetében, így jövedelmezőség szempontjából az összes hagyományos hibridün-

ket felülmúlta. A 2025–2026-os szezonban is folytatjuk ezeknek a repcéknek a vizsgálatát, több vetésidőben és több RUNNER hibriddel. A SCHUMACHER pedig mára a repceportfóliónkban a legnagyobb területen termesztett hibriddé vált.

Moravszki György (Moravszki Farm)

„Ki mint vet, úgy arat” – ez a régi közmondás ma is érvényes a növénytermesztésben, különösen a gazdálkodók területein jelentkező, kihívást jelentő körülmények között. A csávázás elsődleges célja a megfelelő kelés és a korai fejlődés biztosítása, hogy a fiatal növények egészséges és erős állományt tudjanak kialakítani.

Az elmúlt évtizedben az európai őszi káposztarepce-termesztő régiókban folyamatosan nőtt a kártevőnyomás, ami egyrészt az enyhe telekkel, a tavaszi és nyári aszályllyal, másrészt a szélsőséges, intenzív csapadékkal, talajkéreg-képződéssel vagy vízborítottsággal járó klímaváltozás következménye. Ezért a növények védelme a korai, kritikus fejlődési szakaszban egyre fontosabbá vált.

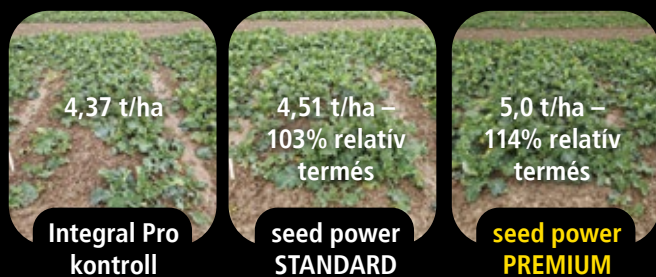
Hibridjeinkhez az alábbi csávázási megoldások érhetők el:

RAPOOL seed power STANDARD
(Integral Pro + ComCat biostimulátor)

RAPOOL seed power PREMIUM
(Lumiposa + Integral Pro + ComCat biostimulátor)

Kujavy, Csehország, 2023. november:

A fiatal és még érzékeny őszi káposztarepce-növények a korai fejlődési szakaszban nemcsak az aszályllyal, hanem erős repcebolha-kártétellel is szembesültek. Bár a tenyészidőszak későbbi részében érkező csapadék támogatta az állomány regenerálódását, az egyes kezelési változatok teljesítménye között továbbra is jelentős különbségek mutatkoztak.

RAPOOL Seed Technology munkacsoport

Elkötelezetten az erőteljes kelés és az egészséges állomány kialakítása mellett

Mottónkkal összhangban – „Teszteljük, ami működik. Megosztjuk, ami számít. Segítjük a gazdákat a jobb terméseredmények elérésében” – létrehoztuk saját **RAPOOL Seed Technology munkacsoportunkat**, amely folyamatosan és mélyrehatóan értékeli a jelenlegi és jövőbeni csávázási megoldásokat.

Az eredmény: teljeskörűen vizsgált csávázási megoldás, amely támogatja a korai fejlődést, védi a fiatal növényeket, és már az őszi időszakban megalapozza a stabil termésképződést.

seed power

rapool

Bár minden év más és más kihívásokat tartogat, többéves kísérleteink következetesen igazolják a csávázás jelentős hatását az állomány kialakulására és végső soron a terméspotenciálra.

RAPOOL International Seed Technology kísérletek 2022/23–2024/25, 17 helyszínen

Csávázási kombináció	Termés (t/ha)	Rel. kontroll %
Integral Pro	4,32	100,0 %
seed power STANDARD	4,42	102,3 %
seed power PREMIUM	4,48	103,7 %

Fejlesztési folyamat:

- Csávázási technológia fejlesztése
- Korai növény- és gyökérfejlődés vizsgálata laboratóriumban
- Európa-szerte végzett, több helyszínes szántóföldi kísérletek

Mikor vessük el

a repcét?

A körülményeket figyelembe véve meggyőző érvek szólnak a korábbi és a későbbi vetés mellett is, és arra a helyzetre is van javaslatunk, ha a száraz talajállapot miatt megcsúszik a vetés.

A repce számára nem létezik egyetlen, „tökéletes” vetési időpont, mivel a körülmények rendkívül eltérőek lehetnek (talajtípus, csapadék, tengerszint feletti magasság, vetésforgó, gazdaság szerkezete). Hagyományosan az ideális őszi állomány erős növényekből áll, 8–12 levéllel, lapos tenyészőcsúccsal, mélyre hatoló gyökérrzel és jó tápanyag-el látottsággal. Az éghajlatváltozás, a jogszabályi korlátozások, a növekvő költségek és a kártevőnyomás miatt azonban egyre nehezebb ezt az ideális állapotot elérni.

A neonikotinoid hatóanyagú csávázószerek betiltása óta a bolhakártételnek kitett térségekben gyakoribbá vált a korai vetés, ugyanakkor az őszi növekedés sokszor a télbe is áthúzódik, ami miatt viszont ma-napság a szeptember közepe körüli vetés is általánosnak számít.

Nagyobb biztonság széles vetésidő-intervallummal

A korai vetést általában kedvezőnek tartják, mivel hosszabb őszi fejlődésre és így nagyobb őszi tápanyagfelvételre ad lehetőséget. Amennyiben ősszel nem nyúlnak meg, megfelelő talajszerkezet esetén a korán vetett állományok érik el a legjobb tél előtti fejlettséget. Óvatosságnak kell lenni azonban akkor, ha például a 14 vagy annál több levélhez szükséges tápanyagok nem állnak elegendő mennyiségben rendelkezésre ősszel. Ha az állomány kénytelen „éhezni” a tél folyamán, az őszi előny gyorsan elvész – különösen akkor, ha a szigorú műtrágyázási előírások és a kedvezőtlen időjárás miatt a friss tápanyagok kijuttatása csak februárban történhet meg.

	Előnyök	Hátrányok
Korai vetés	Gyorsabb őszi fejlődés	Túlfejlődés + „túl öreg” állomány kialakulása
	Mélyebbre nyúló gyökérrzet	Korán lekerülő elővetemény szükségese / alig marad idő álmagágy készítésére (árvakelések csökkentése)
	Magasabb őszi nitrogénfelvétel	Magasabb N-igény – kérdés, hogy elegendő-e a rendelkezésre álló nitrogén
	A nagyobb növények jobban ellenállnak a bolhák kártételének	Káposztalégy, gyökérgolyva, fómás levélfoltosság, verticilliumos hervadás veszélye
Egészséges, alacsony, megnyúlásra kevésbé hajlamos hibrideket igényel		
Késői vetés	Több idő a magágy előkészítésére	Kisebb őszi biomassa
	Lehetőség álmagágy készítésére	Gyengébb nitrogénfelvétel
	Alacsonyabb őszi tápanyagigény	Gyengébb gyökérfejlődés
	Kisebb kórokozónyomás (különösen verticillium)	Kevesebb tartalék stresszhelyzetekben
Stressztűrő, robusztus, nagy kezdeti fejlődési erélyű hibrideket igényel		

A kockázatok megosztása érdekében – különösen a nagy területen repcét vető gazdaságokban – érdemes kihasználni a teljes, a koraitól a késői vetésig terjedő intervallumot, a hangsúlyt a „normál” időpontra helyezve. A pillangósok utáni késői vetésnek például azért is nagy a jelentősége, mert jobban hasznosítható a megkötött nitrogén.

Várni csak akkor szükséges, ha a talaj túl száraz vagy túl nedves a vetéshez. Az ásó jó diagnosztikai eszköz: ha a vetés mélységében a talaj sötét a nedvességtől, azonnal lehet vetni. A vetésmélységet ilyenkor kissé növeljük, 2–3 cm-re. A száraz talajt ne műveljük, vagy csak a lehető legkisebb mértékben. Az azonnali vízszatömörítés és a megfelelő meny-

nyiségű finom morzsás talaj fontos ahhoz, hogy a mag fel tudja venni a rendelkezésre álló nedvességet, és kapcsolatban legyen a kapilláris vízzel. A pontos vetésmélység és a visszatömörítés minősége kulcsfontosságú. Megfelelő talajnedvesség esetén gyors és egyenletes kelés várható. Jó magágy és optimális vetési időpont esetén a vetőmagnorma 35–40 csírázó mag/m² lehet, 23–28 cm sortávolság mellett. A magágy minőségétől függően ez fokozatosan növelhető, legfeljebb 50 csírázó mag/m²-ig.

A kelést követően a repce kezdetben meglepően kevés vízzel is jól fejlődik. Ez jól megfigyelhető akkor, amikor a kelés több hullámban történik. Az első hullámban kelt növé-

Gyakorlati tanácsok késői vetéshez

nyek sokszor csak minimálisan több vízhez jutottak csírázáskor, mégis – az esőzések függvényében – már 4 leveles állapotban lehetnek, mire a második hullám megjelenik. A harmat és minimális talajnedvesség elegendő számukra a növekedéshez. Ennek ellenére az a legjobb, ha minden növény gyorsan és egyenletesen kel.

A száraz talajba történő vetés mindig bizonytalansággal jár (pl. vontatott vagy hiányos kelés), előnye, hogy a terület jól járható és ezzel vonóerő takarítható meg. A tartósan száraz, meleg időszakokat azonban lehetőség szerint kerülni kell. Közvetlen napsütésben a talaj felszínén 50 °C feletti hőmérséklet is kialakulhat. Ha a mag ilyen körülmények között több napig a talajban fekszik, a csírázás gátolt lehet. Még csapadék után is gyakran vontatott, elhúzódó kelés figyelhető meg. Ha lehetséges, várjunk a hűvösebb időre, és eső előtt vagy után vessünk, az iszapolódás és a járhatóság kockázatától függően.

Összefoglalva: A repce számára nem létezik egyetlen ideális vetési időpont, mivel a körülmények nagyon eltérőek lehetnek. A korai vetés gyorsabb őszi növekedést, mélyebb gyökérzetet és a kártevőknek való jobb ellenállást eredményez, míg a késői vetés több időt ad a magágyszívásra és csökkenti a kórokozónyomást. Mindkettő sikeres stratégia lehet, ha a talajnedvességet, a tápanyagellátást és az állománysűrűséget megfelelően kezeljük. A teljes vetésidő-intervallum kihasználása, a vetőmagnorma körülményekhez történő igazítása, az alkalmazkodó tápanyag-gazdálkodás és a kártevők folyamatos megfigyelése kulcsfontosságú a jó terméseredmények eléréséhez – a döntéseket pedig mindig a helyi adottságok, nem pedig merev naptári időpontok alapján kell meghozni.

*Dipl.-Ing. agr. Rainer Kahl,
Rapool-Ring GmbH*

• Mi a vetés legkésőbbi lehetséges időpontja, és milyen tényezőket kell figyelembe venni?

A késői vetés általában nem szándékos, hanem rendkívüli körülmények következménye. Ettől eltérő helyzet, amikor a vetés időben megtörténik, és a kelés aszály és a késve érkező csapadék miatt húzódik el. Ha attól lehet tartani, hogy ilyen helyzet állhat elő, még jobban oda kell figyelni a vetőmagnormára, amelyet növelni kell.

- Késői vetésnél a vetőmagnormát kedvező kelési feltételek esetén 5 mag/m²-rel, nehéz kelési körülmények között 10 mag/m²-rel célszerű növelni. Ez különösen akkor érvényes, ha a vetés mélységében a talaj száraz, ami miatt megkéshet a kelés.
- A **LUMIPOSA**-kezelés további védelmet nyújt a rovarkártevők, különösen a káposztalégy ellen, és mellékhatásként a repceszárormányos és bolhák ellen is megfigyelhető a hatása.
- A későn vetett állomány kelése után minden egyes nap számít a tél előtti jó kezdeti fejlődés érdekében. Stresszes időszakokban kerüljük a gyomirtó szerek használatát. Ugyanakkor az árvakeléseket és a kártevőket fokozottan kell figyelni, mivel az állomány tűrőhatára alacsonyabb.
- Kiegészítő őszi N-trágyázás nem szükséges, ha a talajban még 30-50 kg/ha nitrogén rendelkezésre áll. A rövidebb tenyészidő miatt ennél több felvétele nem várható. Ennek ellenére kiegészítő tápanyag-kijuttatás (mikroelemek, magnézium-szulfát) elősegítheti a fejlődést.

TERÜLETI SZAKTANÁCSADÓINK

I. régió:
Virág Attila régióvezető
Mobil: +36-30-623-8457
virag.attila@saaten-union.hu

7. területi képviselő:
Szajbert Zoltán
Fejér és Komárom-Esztergom
vármegye
Mobil: +36-30-518-5640
szajbert.zoltan@saaten-union.hu

12. területi képviselő:
Arany Ferenc
Csongrád-Csanád vármegye
Mobil: +36-30-742-8421
arany.ferenc@saaten-union.hu

1. területi képviselő:
Markovics Fanni
Győr-Moson-Sopron
vármegye
Mobil: +36-30-430-0029
markovics.fanni@saaten-union.hu

8. területi képviselő:
Pataki István
Pest vármegye
Mobil: +36-30-535-1354
pataki.istvan@saaten-union.hu

13. területi képviselő:
Gellén András
Békés vármegye
Mobil: +36-30-127-1661
gellen.andras@saaten-union.hu

2. területi képviselő:
Kónya Zsolt
Vas és Veszprém vármegye
Mobil: +36-20-569-0540
konya.zsolt@saaten-union.hu

9. területi képviselő:
Molnár Krisztián
Bács-Kiskun vármegye
Mobil: +36-30-616-8737
molnar.krisztian@saaten-union.hu

14. területi képviselő:
Dr. Dudás László
Hajdú-Bihar vármegye
Mobil: +36-30-335-4655
dudas.laszlo@saaten-union.hu

3. területi képviselő:
Horváth Tamás
Zala vármegye
Mobil: +36-30-192-3306
horvath.tamas@saaten-union.hu

II. régió:
Lovász Ágota régióvezető
Mobil: +36-20-436-0360
lovasz.agota@saaten-union.hu

15. területi képviselő:
Baleda István
Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye
Mobil: +36-30-268-1465
baleda.istvan@saaten-union.hu

4. területi képviselő:
Fantoly Miklós
Somogy vármegye
Mobil: +36-30-476-3639
fantoly.miklos@saaten-union.hu

10. területi képviselő:
Nagy János
Nógrád vármegye és
Heves vármegye nyugat
Mobil: +36-30-549-5421
nagy.janos@saaten-union.hu

16. területi képviselő:
Bartku Gergő
Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye
Mobil: +36-30-567-8659
bartku.gergo@saaten-union.hu

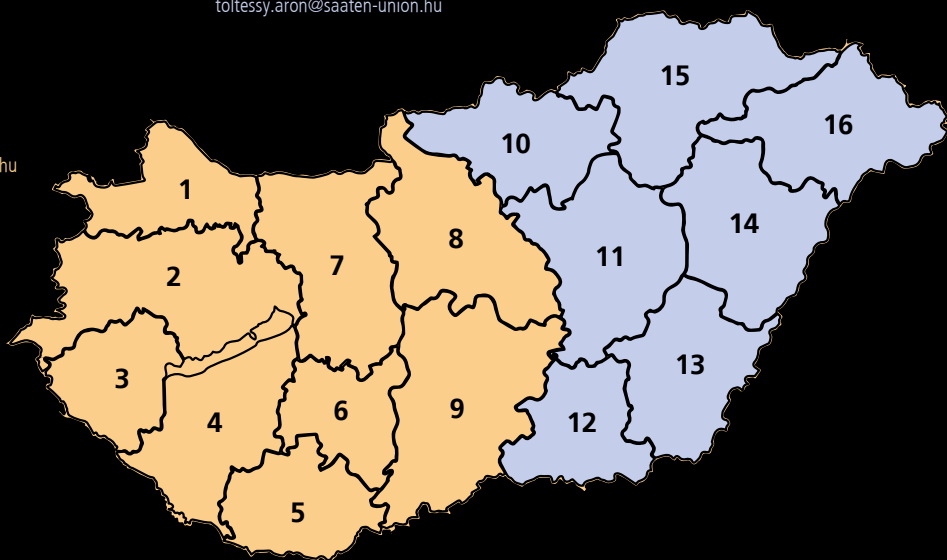
5. területi képviselő:
Dömse Dénes
Baranya vármegye
Mobil: +36-30-192-3307
domse.denes@saaten-union.hu

11. területi képviselő:
Töltéssy Áron
Heves vármegye kelet és
Jász-Nagykun-Szolnok vármegye
Mobil: +36-30-231-2160
toltessey.aron@saaten-union.hu

6. területi képviselő:
Szalai Szabina
Tolna vármegye
Mobil: +36-30-179-6863
szalai.szabina@saaten-union.hu

RAPOOL Hungária Kft.
8132 Lepsény, Vasút u. 57.
Tel.: +36-22-585-202
E-mail: info@rapool.hu
Honlap: www.rapool.hu
f saatenunionrapool
SAATENUNIONRAPOOLHungaria

Der Raps